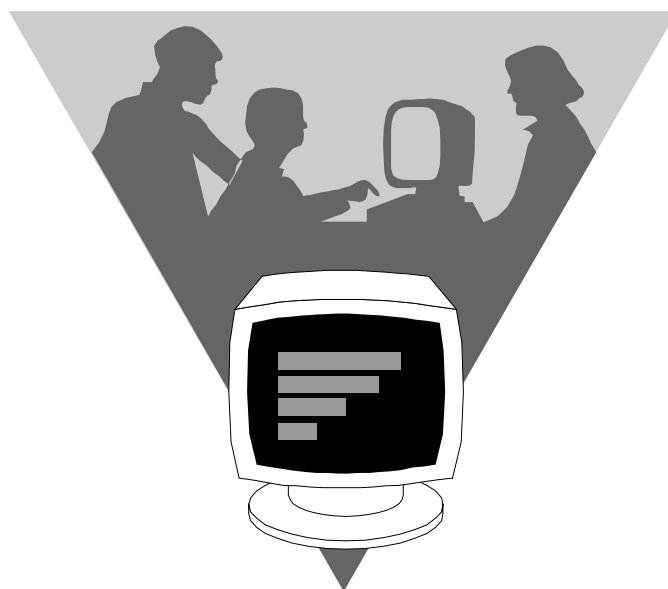

IT-strategi ORUST KOMMUN

Dokumenttyp Planer	Förvaltning KSF, stab
Ämnesområde IT	
Ägare/ansvarig IT-strateg	
Antagen av KF 1997-04-02 § 77	Dnr KS/1996:200
Revisions datum	Giltig fr.o.m.
	Giltig t.o.m.

INNEHÅLL

INLEDNING	3
<u>1. MÅL</u>	3
ÖVERGRIPANDE MÅLBESKRIVNING	3
1.1 KOMPETENS	4
1.2 JÄMLIKHET OCH SKOLANS ANSVAR	4
1.3 INFORMATION - KOMMUNIKATION - DEMOKRATI.....	4
1.4 NÄRINGSLIV - INFRASTRUKTUR	5
1.5 MILJÖFRÅGOR.....	5
GENOMFÖRANDE	5
<u>2. ANSVAR OCH ORGANISATION</u>	5
2.1 KOMMUNSTYRELSENS ORGANISATION	6
<u>3. BESKRIVNING AV NULÄGET OCH HANDLINGSPLAN</u>	6
3.1 KOMPETENS	6
3.2 JÄMLIKHET OCH SKOLANS ANSVAR	7
3.3 INFORMATION - KOMMUNIKATION - DEMOKRATI.....	8
3.4 NÄRINGSLIV - INFRASTRUKTUR	10
<u>4. STEGET VIDARE - ATT TÄNKA PÅ</u>	10
BILAGA 1	13

Inledning

IT betyder informationsteknik. Det är teknik som klarar att överföra och presentera information på många sätt. I första hand tänker man på dataöverföringar av text, bild och ljud, men IT innefattar även telefon, fax och mobiltelefoner.

Den kommunala IT-tekniken skall syfta till att förenkla och förbättra information kommunikation och därigenom öka servicegraden och demokratin. Hänsyn skall alltid tas till säkerhet, sekretess och den personliga integriteten.

Orust ligger bra till ur geografiskt hänseende. Vi kan bo här och arbeta här, alternativt pendla till orter med bra utbud av arbetsplatser. Kommunikationer och dess fysiska infrastruktur kan givetvis förbättras - men i och med ny teknik, är inte frågan om kommunikation med omvärlden enbart en fråga om fysisk förflyttning längre. Vi kommunicerar utan att förflytta oss själva. Om vi finns i centrum eller i periferin kommer i framtiden i hög grad att vara avhängigt vilken teknologisk infrastruktur vi har.

1. MÅL

Övergripande målbeskrivning

Övergripande mål för Orust kommun är att kommunen skall vara en bra kommun att bo och verka i. En bra miljö har vi ansett vara en förutsättning för detta mål.

Av detta mål följer sedan kraven på bostäder, service och näringsliv.

Målbeskrivningen för IT är en konsekvens och fortsättning av det ovan anförda.

Filosofin bakom kommunens IT-utveckling är i grunden tillåtande då det är en förutsättning för att anpassa sig till den nya allt snabbare tekniska utvecklingen.

Ett decentralt förhållningssätt måste dock ändå kombineras med ett ständigt samarbete på olika nivåer, i olika verksamheter och, inte minst, med olika externa aktörer.

Samordnade lösningar är ibland de effektivaste och skall naturligtvis användas där det så är möjligt.

- Kommunen skall ligga väl framme såväl tekniskt som användarmässigt, för att kunna möta behov hos medborgare, näringsliv m fl.
- IT skall förbättra den kommunala servicen till ovannämnda parter.
- IT är och förblir ett verktyg som skall användas på ett konstruktivt sätt för att nå övergripande antagna mål (inforiktlinjer, planer m m)
- IT skall användas i den omfattning som krävs för att uppfylla behov av information, utbildning osv

1.1 Kompetens

Informationstekniken kommer mer eller mindre att förändra samhället. För att kunna följa och agera rätt skall kunskap om den nya tekniken finnas tillgodosedd inom kommunens verksamheter - dels för att tekniskt rationalisera och utveckla den egna verksamheten men också för att kunna prioritera insatser i takt med förändringar i efterfrågan på service.

1.2 Jämlikhet och skolans ansvar

Jämlikhet att möta den nya tekniken är ett mål i sig. Inom de resurser skolan har skall eleverna få en så god kännedom om IT att de hävdar sig på lika villkor vad gäller framtida utbildning och kunskapsinhämtning, arbeten och deltagande i samhällslivet. Det senare är också en demokratifråga.

Skolans ansvar sträcker sig också över till förändringar av pedagogisk art där utbildning måste inriktas mot förmågan att inhämta kunskap likväl som att leverera den.

Skolan skall verka för att

- utveckla former för undervisning med hjälp av datorer. Detta görs med hjälp av riktade utbildningsinsatser samt samverkan såväl inom kommunen som ut mot andra skolor, nationellt och internationellt
- utveckla kunskapen hos eleverna i skolan att använda IT som ett hjälpmedel vid sökning och inhämtandet av information. Att strukturera, sammanställa och redovisa och inte minst att kommunicera och knyta kontakter med hjälp av IT-teknik.

1.3 Information - kommunikation - demokrati

Allt fler har eller skaffar dator, modem, Internet o dyl. Kommunen skall presentera sig med hjälp av elektroniska media. Dessutom skall finnas elektronisk post som gör det möjligt för kommunmedlemmar, externa intressenter m fl att nå beslutsfattare och tjänstemän med frågor, synpunkter eller andra inlägg. Den elektroniska posthanteringen skall präglas av öppenhet och enkelhet samtidigt som integriteten värnas.

För att ingen skall stängas ute från den nya tekniken och de kommunikationsmöjligheterna som den utgör, skall tekniken erbjudas på t ex bibliotek, skolor eller andra ställen där människor dagligen möts. Samverkan med såväl företag som andra intresseorganisationer är härvidlag önskvärt.

Samhällsinformation skall kunna erbjudas på bibliotek via exempelvis Internet. Där skall man också kunna skicka elektronisk post till lokala politiker och tjänstemän.
Biblioteken får en större roll som informationsförmedlare.

1.4 Näringsliv - infrastruktur

Näringslivet skall ges möjlighet att vara nära kopplat till den kommunala IT-utvecklingen

Kommunen och näringslivet skall samarbeta när det gäller att åstadkomma en modern infrastruktur i syfte att ge näringslivet möjlighet att utnyttja den nya tekniken. En god kommunikation mellan kommunen och näringslivet inom området är därför nödvändig.

Kommunen och de olika näringslivsorganisationerna skall stimulera näringslivet att öka utnyttjandet av IT och därmed stärka konkurrenskraften.

1.5 Miljöfrågor

Orust kommun skall beakta Agenda 21 för en bättre miljö vid införandet av den nya tekniken. Informationstekniken kan här ge stora vinster. I dag pendlar ca 2.600 människor till sina arbeten, vissa av dessa kan delar av veckan arbeta i hemmet och därmed minskas resandet. Möten och sammanträden kan i allt större utsträckning ske elektroniskt. Även här höjs effektiviteten och transportererna minimeras.

Att successivt övergå från att transportera information med hjälp av papper till att förmedla den digitalt, sparar i längden skogen samtidigt som informationsflödet snabbas upp betydligt.

Datorutrustning som inköps skall vara av godkänd miljöstandard och följa gällande miljörekommendationer inom området.

Utrangerad utrustning skall återvinnas alt. omhändertas på ett miljömässigt acceptabelt sätt.

GENOMFÖRANDE

2. Ansvar och organisation

Det övergripande ansvaret för IT-frågor har kommunstyrelsen. Inom respektive nämnd ligger ansvaret för att fullfölja denna strategi och utveckla IT-verksamheten inom de ramar som kommunstyrelsen anger. Det krävs också en samordning

mellan nämnderna för att ta vara på samlad erfarenhet och för att kunna dra fördel av gjorda investeringar.

Som i alla fall är det viktigt med engagemang från samtliga inblandade, politiker som anställda, för att IT-verksamheten skall fungera bra. Det är därför viktigt att samtliga nämnder arbetar för att göra alla delaktiga i utvecklingen.

2.1 Kommunstyrelsens organisation

Totalt samordnas verksamheten via kommunledningskontorets organisation för IT- och ADB-frågor som också är en stödfunktion men med ett klart ansvar för samordning - med bl a budgetmedel till förfogande för utvecklingsinsatser.

Önskvärt är att skapa en verkställande organisation med bra koppling till ansvaret för den kommunala informationen. Nuvarande organisation kvarstår, d v s det huvudsakliga ansvaret för ADB-utveckling och ADB-verksamhet finns inom kommunledningskontorets ekonomienhet.

Ansvaret för IT-utvecklingen i stort föreslås delat mellan ekonomichefen och informationsansvarig. Detta för att begreppet information skall kunna få fortsatt hög prioritet. Ansvarig för information, även informationsteknik, är således informationssekreteraren. Ett gränssnitt är dock svårt att göra. I budgetprocessen skall därför medel fördelas efter en årlig prioritering av insatser inom områden av informationskaraktär.

I nämndernas respektive organisationer skall en eller flera ADB/IT-ansvariga utses i syfte skapa förutsättningar för utveckling av den moderna tekniken inom samtliga verksamhetsområden.

3. Beskrivning av nuläget och handlingsplan

I den process som behövdes för att beskriva och prioritera användarnas behov lät vi starta de mest angelägna projekten omgående. De är i denna beskrivning placerade längst fram i handlingsplanen.

En fortsatt utveckling av IT-verksamheten förutsätter att varje verksamhet följer sina behov, upprättar planer och prioriterar. Inom skolan har redan en plan tagits fram (se bilaga).

3.1 Kompetens

Datamognaden är relativt hög inom kommunens förvaltningar dock inte alltid inom alla "operativa" verksamheter. En översyn av utbildnings- och fortbildningsbehov är därför nödvändig. Ansvaret för detta ligger på varje förvaltning och skall genomföras under 1997.

Centralt sker kontinuerlig utbildning och fortbildning av administrativ personal. En vidareutveckling av fortbildningsinsatserna är viktig. Första steget mot detta är att se över vilka kommunala resurser i övrigt som kan vara behjälpliga med sådan utbildning. KomVux organisation exempelvis.

Idag har skolans personal erbjudits förmånliga villkor vid tecknande av egna privata internetabonnemang. Detta erbjudande bör utsträckas och omfatta all kommunal personal och förtroendevalda.

Under perioden med att ta fram strategin har en fullständig hård- och mjukvaruinventering genomförts inom kommunens skolor. Denna inventering ligger till grund för såväl inköp som utbildningsbehov. Motsvarande inventering av mjukvara har genomförts av respektive förvaltningschef. Strävan har varit att ge samtliga anställda en inblick i vilka programvaror som finns och därmed idéer om hur man kan samordna användningen. En annan viktig aspekt är behovet av strukturerad utbildning.

3.2 Jämlikhet och skolans ansvar

För att tjäna som samlingspunkt och ge möjlighet till demonstrationer och utbildning har Henåns skola utrustats med ett datanätverk bestående av 10 multimediautrustade datorer kopplade till en central server. Nätverksmiljön är Windows NT och stor vikt har lagts vid att göra systemet så självgående som möjligt, dvs det skall kräva ett reducerat underhåll i förhållande till motsvarande öppna system.

Tanken bakom datasalen är att såväl allmänhet, politiker och föreningsliv skall kunna nyttja datorerna enligt de villkor som kommer att upprättas. Samtliga datorer har fast koppling till Internet om 64 kbps. Under sportlovsveckan 1997 har datorerna varit tillgängliga och handledningen har skötts med hjälp av personal från kommunens Datortek.

Elever och personal har fått utbildning och introduktion om användningen och möjligheterna med skolans datorer.

För att få del av statliga utbildningsanslag, startade skolan omedelbart arbetet med att ta fram en lokal skolplan för dataanvändningen inom Orusts skolor. Vidare bildades en samarbetsorganisation med dataansvariga från samtliga skolenheter. Utbildning och hårdvaruinköp har samordnats. Fortbildningen sker i regi av KomVux. Personalen på skolorna har erbjudits fördelaktiga Internetabonnemang. Senare under 1997 kommer E-postadresser att ges till samtliga lärare, eventuellt i kombination med upprättandet av elektroniska konferenser för utbyte av erfarenheter och tips.

Vad avser handlingsplan i övrigt hänvisas till skolans måldokument som ansluter väl till det övergripande målet i denna strategi.

3.3 Information - kommunikation - demokrati

Inom detta område finns flera projekt.

Internpost kommunkontoret

Ett 30-tal anställda har utrustats med internt E-postsystem med programvaran Pegasus. Information och utbildning har getts åt den första gruppen användare. Systemet kommer att byggas ut till att omfatta samtliga användare. Vidare finns koppling ut mot världen i form av en sk brygga mot Internet och den internationella sk E-mailhanteringen. Adresseringen sker enligt ”förnamn.efternamn@orust.se”.

www.orust.se

Redan på ett tidigt stadium var ett av målen att ge en god presentation av kommunen via Internet och en så kallad kommunal hemsida. Ett antal kriterier sattes upp. I slutet av 1996 projektanställdes en Web-kreatör på 40 % tjänst fram till och med februari. Avsikten med denna projektjänst har varit att i god tid till IT-strategins färdigställande, också ha färdigt de kommunala sidorna på Internet.

Eftersom mycket av den till buds stående informationen om Orust redan finns lagrad i olika dataformat, har arbetet fortlöpt i önskad takt och resultatet måste sägas väl leva upp till de krav som ställs. Viktigt att tänka på inför framtiden är att detta inte är någon statisk produkt utan att uppdatering och utvidgning måste ske kontinuerligt.

Protokoll och kallelser

Initialt kommer protokoll från såväl kommunstyrelse som kommunfullmäktige att publiceras via kommunens sidor på Internet. Under våren och sommaren kommer även övriga nämnders protokoll och i viss mån även kallelser att läggas ut.

En strävan skall vara att nå en helhetslösning och att det skall vara möjligt att följa ett ärende och att kunna ta del av samtliga de handlingar som tillhör ärendet. Detta kräver en knytning till diarie- och postregistrering. Sådana lösningar diskuteras just nu och dessa kommer att ligga till grund för arbetet med att reducera pappersflödet ut till de förtroendevalda.

För att bereda möjlighet för så många som möjligt att kunna ta del av kommunens elektroniska utbud, kommer även biblioteken att ha terminaler där allmänheten kan hämta såväl protokoll som kallelser och naturligtvis all annan information som finns tillgänglig. Biblioteken har en nyckelroll i det nya informationssamhället och personalen kommer att utbildas för att kunna hjälpa till och bistå besökarna med den nya tekniken.

Internet och multimedia

Multimedia innebär att man på en dator kan blanda ljud, bild och text och presentera detta på ett snyggt sätt. Det kan också användas interaktivt. Vi skall utnyttja denna teknik för att öka möjligheten att presentera kommunen och ge lättillgänglig information till olika grupper (kommuninvånare, turister, externa företag och inte minst grupper som har svårare att tillgodogöra sig information via andra media, som t ex synskadade och hörselskadade).

Internet kan sägas vara den internationella kontaktvägen idag. Antalet användare ökar lavinartat hela tiden och man räknar med en fördubbling var nionde månad.

Orust kommun skall utnyttja Internet för att nå ut med sin information. Dessutom skall det finnas samarbete med t ex det lokala näringslivet för gemensamma presentationer. I förlängningen kan andra sådana samarbeten också uppstå med, som t ex STO-regionen, statliga myndigheter, EU eller kommuner i Europa och övriga världen.

Internet gör det också möjligt att åstadkomma kommunikation mellan kommuninvånare och politiker, tjänstemän via elektronisk post. Kommunens nämnder och förvaltningar skall kunna ta emot och besvara elektronisk post. Detta främjar den elektroniska ärendehantering.

Internet ger också oerhörda möjligheter att hämta olika data och söka information. Genom biblioteken och skolorna skall möjlighet ges att söka information via Internet.

Det är viktigt att den kommunala informationen som presenteras över Internet ständigt hålls uppdaterad och aktuell. Lika lite som att någon har intresse för gårdagens tidning, har allmänheten intresse av att läsa inaktuell information på de kommunala hemsidorna.

Handlingsplan

Information om kommunens verksamhet skall erbjudas elektroniskt på Internet. För de medborgare som inte har tillgång till egen utrustning skall accesställen finnas dels på huvudbiblioteket, dels på flera skolor och på ytterligare platser decentralt inom kommunen. En successiv utbyggnad under en 2-årsperiod kommer att ske.

Samtliga protokoll och kallelser skall också finnas tillgängliga över Internet inom samma tidsperiod.

E-postadresser till samtliga inom administrationen torde kunna åstadkommas inom samma tidsperiod.

Den interaktiva kopplingen till de förtroendevalda syns inte kunna klaras i samma takt dock skall en försöksverksamhet inledas inom kommunstyrelsen under 1997-98. Efter utvärdering skall utbyggnad ske - i takt med att medel kan prioriteras och åstadkommas.

3.4 Näringsliv - infrastruktur

Företagsgruppen har haft till uppgift att formulera de behov kommunens företag har av medverkan i det kommunala IT-strategiarbetet. I första hand har arbetet i gruppen kretsats kring vilka vägar företagen skall använda för att nå ut med kommunala hemsidorna på Internet. Resultatet har blivit att man i egen regi tar hand om marknadsföring och "layout" av entrésidan till företagsvärlden. Ett gott samarbete har etablerats med ett företag, som kostnadsfritt kommer att presentera samtliga företag i kommunen med namn, adress och telefonnummer.

Kommunen skall fortlöpande hålla sig a jour med näringslivets behov på området - inte minst med avseende på infrastruktur. Frågan om direkt samarbete är intressant men då kommunen fyller en stor roll som medaktör gentemot de stora operatörerna på IT-området, så skall också de enskilda företagen kunna få stöd i överläggningar med dem.

Dessutom

- Det är viktigt att kommunen, i första hand genom KomVux, erbjuder utbildning till såväl företag som övriga intresseorganisationer för att utjämna kunskapsklyftor och skapa goda förutsättningar för användandet av IT. Såväl den statliga utbildningssatsningen "Kunskapslyftet" som EU:s Mål 4-satsningar bör beaktas i detta.
- IT ger oanade möjligheter till att förmedla kunskaper på distans. Genom samverkan med högskoleorter skall kommunen initiera möjligheter till hel- eller deltidsstudier av kvalificerat slag. Även dessa kan på ett naturligt sätt knytas till satsningar i föregående stycke.

4. Steget vidare - att tänka på

Rationalisering

Att minska pappersflödet inom den kommunala administrationen är önskvärt i sig. Kan den nya tekniken åstadkomma detta är det positivt. Det finns många områden att se över; kallelsehanteringen, fakturahantering m m

Offentlighet, säkerhet, arkivering

Ett observandum i sammanhanget är att tekniken inte får komma i konflikt med behovet av och regler för arkivering av kommunala handlingar.

En teknik gångbar idag kan vara omodern och oanvändbar om 20 år. Då måste den sparade handlingen fortfarande vara åtkomlig.

Lagstiftningen anger vissa restriktioner:

- Kommunen har rätt att ta ut en avgift för kopiering, utskrifter m m.
- Kommunen har inte skyldighet att lämna ut elektroniska handlingar på t ex diskett.
- Handlingar som kommer in till kommunen är att betrakta som allmänna handlingar och skall hanteras på samma sätt och efter samma rutiner (registrering, diarieföring) och självklart enligt den lagstiftning som gäller för vanlig post.

Säkerheten kräver att det finns klara skiljelinjer mellan interna administrativa system och det som vi öppnar för externa besökare.

Dessutom hänvisas till tidigare beslut om vad som krävs för licenser, tillstånd etc.

Basen för all kommunikation bör vara ett system som enkelt kan integreras med Internet, samtidigt som olika datormiljöer ges möjlighet att kommunicera med varandra. Särskild vikt skall läggas vid att skydda interna miljöer från medvetna försök till intrång. Detta sker genom en s k Firewall. Tekniken är idag fullt utvecklad och det skall inte bereda några problem att ansluta till befintliga system.

Sist men inte minst

Inledningsvis på nästa mandatperiod skall uppföljning av IT-satsningen genomföras och redovisas tillbaka till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen har ansvaret för redovisningen. Enligt förslag från förtroendevaldagruppen skall redovisning dessemellan ske halvårsvis från förvaltningarna till kommunstyrelsens arbetsutskott.

För PROJEKTGRUPPEN

Börje Olsson
Projektledare

Bilaga 1

Förtroendevalda

Arbetet med att formulera mål för hur IT-arbetet skall förenkla och förbättra kommunikationen mellan förtroendevalda, tjänstemän och allmänhet har skett i samverkan med representanter för de flesta politiska partierna. Gruppen har enats om att fördjupa diskussionen kring följande punkter:

1. Kommunens målsättning med ”verktyget” IT, är att samtliga kommuninvånare skall ges möjlighet att på ett enkelt sätt hämta kommunal information och att på ett lika enkelt sätt kunna kommunicera med tjänstemän och politiker.
2. Resurser skall avdelas så att strategibesluten kan bevakas och kontinuerligt följas upp och underhållas.
3. Kallelser och protokoll från samtliga nämnder och styrelser skall finna lättillgängliga elektroniskt. Beslutsunderlag skall finnas antecknade på en till kallelsen respektive protokollet bifogad länk till diariet.
4. Möjlighet för allmänheten att informera sig om byggrätter, taxor etc skall vara möjlig via kommunens IT-nät. Vidare skall information finnas om kommunala organisationer och politiska partier.
5. Det är av största vikt att kommunen medverkar till att informationssökningen på exempelvis Internet exkluderar länkar och sidor med innehåll som strider med vedertagna regler för etik och moral.
6. IT skall, på ett aktivt sätt, stimulera invånare på Orust att delta i de kommunala beslutsprocesserna.
7. För att den nya tekniken skall nå ut i kommunen, är det viktigt att bibliotek, skolor och i viss mån andra lokala ”träffpunkter”, ges stöd att investera i nödvändig utrustning. Vidare bör man beakta behoven även för dem som ej är helårsboende på Orust.
8. IT skall innefattas som en del av det lokala Agenda 21-arbetet. Detta kan innebära allt ifrån att möten hålls elektroniskt för att spara transportkostnader, till att man planerar för hur gamla datorer tas om hand då de tappat sitt bruksvärde.
9. Avstämning av IT-arbetet skall ske halvårsvis i samtliga förvaltningar och i relation till i förväg uppställd mål. Denna rapportering skall ske till kommunstyrelsens arbetsutskott för utvärdering.